

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/218
KARAR NO : 2021/252
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanunu'nun 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca Sosyal Güvenlik l Müdürlü ünçe verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesinin gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.R. San. ve Tic. Ltd. ti.
Vekili : Av. M.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı
Vekili : Av. E.Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı stanbul Sosyal Güvenlik l Müdürlü ü Silivri Sosyal Güvenlik Merkezinin 27/02/2018 tarih ve .../206.09-E.1206727 sayılı i lemi ile, davacıya ait i yerinde 24/12/2015 tarihinde meydana gelen ve N.E. isimli ki inin yaralanmasıyla sonuçlanan i kazasının, 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanunu'nun 14. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde Kuruma bildirilmedi inden bahisle, söz konusu Kanun'a aykırılık nedeniyle, davacı adına aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca 3.699 TL idari para cezası verilmi , yapılan itiraz, aynı Kurumun 09/04/2018 tarihli ve 2018/25 sayılı komisyon kararı ile reddedilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tir.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. stanbul 13. dare Mahkemesi 16/05/2018 tarihli ve E.2018/808, K.2018/872 sayılı kararı ile, 6331 sayılı Kanun uyarınca stanbul Sosyal Güvenlik l Müdürlü ü tarafından verilen idari para cezasının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendi i, buna kar ın idari para cezasına kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmedi i, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesine yapılan yollamanın idari para cezasının tebli , itiraz ve tahsiline ait kuralları kapsadı ı, dava yolunu içermedi i, bu nedenle dava konusu idari para cezasının görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermi tir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerine başvurulduğunda bulunmuştur.

B. Adli Yargıda

5. Silivri 1. Asliye Hukuk Mahkemesi (Mahkemesi Sıfatıyla) 24/10/2018 tarihli ve E.2018/161, K.2018/414 sayılı kararı ile, konu ile ilgili Uyuşmazlık Mahkemesinin emsal kararları gösterilerek, öngörülen idari para cezasının 6331 sayılı Kanun uyarınca İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından verildiği, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6331 sayılı Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliği, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği düzenlenmiş olup itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiğinin anlaşıldığı belirtilerek, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle göreve ilişkin dava artı yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiştir.

6. Davacı vekili tarafından yapılan istinaf başvurusu üzerine, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 34. Hukuk Dairesi, 11/11/2020 tarihli ve E.2019/166, K.2020/1413 sayılı kararı ile, idari yargının görevli olduğu nazara alınarak 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince dava dosyasındaki yargılamayı durdurmak suretiyle her iki dosyanın küll halinde yargı yolu uyuşmazlığının çözümlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi, Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı beklenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı olduğu gibi davanın yargı yolu bakımından reddine karar verilerek dosya esasının kapatılması doğru görülmediğinden, davacı vekilinin istinaf talebinin kabulü ile yerel mahkeme kararının kaldırılmasına ve davanın yeniden görülüp açıklandığı ekinde karar verilmesi için dosyanın Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

7. **Silivri 1. Asliye Hukuk Mahkemesi (Mahkemesi Sıfatıyla) 07/07/2021 tarihli ve E.2020/443 sayılı kararı** ile, davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kurulu ve İle İlgili Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmiştir.

III. LG L HUKUK

8. 6331 sayılı Kanun'un " kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirişi" başlıklı 14. maddesinde düzenlenen 14. maddesi şöyledir:

"(1) veren;

a) Bütün kazaların ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

b) yerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışanın, işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) veren, a a ıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:

a) kazalarını kazadan sonraki üç i günü içinde.

b) Sa lık hizmeti sunucuları veya i yeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, ö rendi i tarihten itibaren üç i günü içinde.

(3) yeri hekimi veya sa lık hizmeti sunucuları; meslek hastalı ı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sa lık hizmeti sunucularına sevk eder.

(4) Sa lık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden i kazalarını, yetkilendirilen sa lık hizmeti sunucuları ise meslek hastalı ı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ili kin usul ve esaslar, Sa lık Bakanlı ının uygun görüş ü alınarak Bakanlıkça belirlenir.”

9. “ dari para cezaları ve uygulanması” ba lı 1 altında düzenlenen 26. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

“Bu Kanunun;

.....

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen i verene her bir yükümlülük için ayrı ayrı bin be yüz Türk Lirası, ikinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen i verene iki bin Türk Lirası, dördüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen sa lık hizmeti sunucuları veya yetkilendirilen sa lık hizmeti sunucularına iki bin Türk Lirası,

.....

idari para cezası verilir.”

10. Aynı maddenin ikinci fıkrası öyledir:

“(De i ik: 4/4/2015-6645/4 md.) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalı ma ve Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise do rudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebli , itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen di er idari para cezaları tebli inden itibaren otuz gün içinde ödenir. dari para cezaları tüzel ki ili i bulunmayan kamu kurum ve kurulu ları adına da düzenlenebilir.”

11. 5510 sayılı Kanun’un 102. maddesi öyledir:

“.....

darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren on be gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. tiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde, idari para cezası kesinle ir.

darî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna ba vurulmadan önce tebli tarihinden itibaren on be gün içinde pe in ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Pe in ödeme idari para cezasına kar ı yargı yoluna ba vurma hakkını etkilemez.

.....”

12. Öte yandan, 30/03/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01/06/2005 tarihinde yürürlü e giren 30/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kanun’un 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun’un 31. maddesiyle de i ik 3. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) *darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

b) *Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

uygulanır”;

13. Kanun'un “Ba vuru yolu” ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası ise öyledir:

“ dari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI’nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN’ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece adli yargı dosyasının, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN’in, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL’ın idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, 6331 sayılı Kanun’un 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun’un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmı tır.

17. 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendiği, buna karşın idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, ancak bu Kanun uyarınca, daha açık bir ifadeyle, Kanun'un 14. maddesinde belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verileceği ve Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliği, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmıştır.

18. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı açıktır.

19. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müstesna hakkı doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişi de etkili olacaktır, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

20. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiyorsa, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekecektir; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de iktisadi yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

21. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiyorsa, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

22. İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 6331 sayılı Kanun uyarınca, İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından verildiği, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6331 sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliği, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği düzenlenmiş olup, itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği anlaşılmıştır.

23. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Silivri 1. Asliye Hukuk Mahkemesince (Mahkemesi Sıfatıyla) yapılan başvurunun kabulü ile İstanbul 13. Daire Mahkemesince verilen 16/05/2018 tarihli ve E.2018/808, K.2018/872 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVLİ OLDU UNA,

B. Silivri 1. Asliye Hukuk Mahkemesince (Mahkemesi Sıfatıyla) yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile istanbul 13. derece Mahkemesince verilen 16/05/2018 tarihli ve E.2018/808, K.2018/872 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN